

14. INFORMAČNÍ A VÝCHOVNÉ VYUŽITÍ REVITALIZACÍ

Revitalizační stavba běžně přístupná veřejnosti by měla být opatřena tabulí nebo podobným zařízením, informujícím o základních charakteristikách díla a zejména o jeho významu pro přírodu, krajinu a vodní hospodářství. Výstižné obrazové schéma je vhodnější než rozsáhlé texty, které bude sotva kdo celé číst. Pokud byla výstavba podpořena dotací revitalizačního programu, mělo by to být rovněž uvedeno.

Revitalizační dílo může být spojeno s naučnou stezkou. Dosaďadní zkušenosti však ukazují, že příliš rozsáhlé instalace naučných stezek svými nároky na údržbu často přesahují možnosti zřizovatelů.

Koncepce revitalizační stavby by měla být přiměřeně vstřícná vůči veřejnosti. Turistická pěší nebo cyklistická cesta by měla být kolem revitalizovaného díla vedena obstojným způsobem, s případnými vyhlídkami a odpočívkami. Pokud stavba vytváří bezprostřední přírodní zázemí obce, může na ni navazovat okružová vycházková pěšina.

Zvláštní zařízení jako ornitologické vyhlídkové věže jsou mimořádně zajímavá, ovšem jsou spojena s nároky na soustavnou údržbu. Budovat je má smysl tam, kde je opravdu co ukazovat, kde nebudou rušit a kde působí spolehlivý subjekt, který bude pečovat o jejich optimální využití a o technickou údržbu. Současné dotační podmínky ovšem neumožňují, aby zařízení tohoto druhu byla financována dotacemi na revitalizační stavby.

Revitalizace v parkových úpravách

Revitalizace mohou vstupovat i do měst a obcí. Tam se nemusejí vždy držet přírodních předloh, a naopak se stávají součástí parkových úprav, obohacujících městské prostředí o přírodně - estetické prvky a o příležitosti pro odpočinek a rekreaci obyvatel. Mohou nacházet různé návaznosti na historickou i současnou architekturu, vytvářejí příležitosti pro osobitá umělecká díla. Současně mohou nenápadně podporovat povodňovou průtočnost území.

Pěkným přírodě blízkým řešením je například hradební strouha v Chrudimi, revitalizovaná podle návrhu M. Šindlara. Přirozeně členitá, a přitom parkově upravené koryto s kameny a dřevy, probíhající souběžně s městskou ulicí, výrazně obohacuje prostředí. To oceňuje především mládež, kterou láká k oblíbeným potočním hrátkám.

Zajímavý vodní park si postavili v německém Ambergu, městě na půl cesty mezi Domažlicemi a Norimberkem. Na dolním okraji města, u řeky Vils, ležely rozlehlé plochy průmyslové periferie. Ve druhé polovině 90. let se město rozhodlo využít tohoto území lépe. Mnohahektarová plocha byla upravena pro konání velké výstavy sadovnictví a volnočasových aktivit, a pak již zůstala veřejným parkem. Z řečiště Vils odbočil rozlehlý nový meandr, který vytváří velkou vodní plochu a současně novou povodňovou kapacitu. V původní trati byl ponechán povodňový průleh. Poloostrov uvnitř meandru není lidem přístupný, čehož hojně využívá vodní ptactvo. Na břehu meandru stojí nakonzervován starý dřevěný člun, který připomíná dávnou nákladní plavbu po řece. K jezu na řece Vils byl přistavěn postranní rybí přechod - bypass, který do jinak plochého parku vnáší prvek proudící vody a napodobuje přírodní potok. Napříč celým parkem je od řeky odbočen malý potůček, na němž nalezneme třeba amfiteátrík s velkým vodním kolem. Také hlavní dětské

hřiště je částečně vodní - leží na břehu velké tůně a patří k němu i vodní atrakce, jako loďka na kladce a různé prolézačky.

Parkové revitalizace představují specifická řešení, a to jak provedením, tak náklady. Z těchto důvodů nezbyvá než individuálně posuzovat, nakolik je možné a vhodné podpořit tu kterou akci v rámci revitalizačního programu. (Do této kategorie spadají v poslední době například některé vodohospodářské úpravy v biokoridorech a biocentrech, zakládaných ve městech v návaznosti na novou obytnou či jinou zástavbu. Tu má oprávněný názor, že tyto biokoridory a biocentra jsou doplňkovými či vyvolanými investicemi k probíhající výstavbě, a tedy by je měli financovat její investoři.)